

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	9. X	20 14. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	85/14-1	
VEZA:		
EPA:	573 XXV	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-2115/5
Podgorica, 3. oktobar 2014. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 18. septembra 2014. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DJELATNOSTI**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr **SANJA VLAHOVIĆ**, ministar nauke i **SMILJANA PRELEVIĆ**, sekretar Ministarstva.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ
DJELATNOSTI**

Član 1

U Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG“, br. 80/10 i 40/11), u članu 10 stav 2 tački 6 i u drugim odredbama zakona, riječ „uspješnosti“, zamjenjuje se riječju „izvrsnosti“.

Član 2

U članu 5 stav 1 poslije riječi: “razvojna istraživanja” stavlja se tačka, a riječi: “i osposobljavanje istraživača za naučnoistraživački rad (u daljem tekstu: istraživač)” brišu se.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Naučnoistraživačka djelatnost omogućava osposobljavanje istraživača za bavljenje naučnoistraživačkim radom (u daljem tekstu: istraživač).”

U stavu 2 riječ “osvajanja” zamjenjuje se riječju “sticanja”.

U stavu 4 riječ “osvajanja” zamjenjuje se riječju “razvoja”.

Dosadašnji st. 2, 3, 4, 5 i 6 postaju st. 3, 4, 5, 6 i 7.

Član 3

Poslije člana 8 dodaje se novi član koji glasi:

“Rodna senzitivnost

Član 8a

Svi izrazi koji se, u ovom zakonu, koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.”

Član 4

U članu 9 stav 3 riječ „osam“, zamjenjuje se riječju „pet“.

Član 5

U članu 10 stav 2 tački 8 poslije riječi „rada“ dodaju se riječi: „i promoviše nauka i istraživanja i njihova uloga u razvoju društva“.

Član 6

Član 17 mijenja se i glasi:

„Savjet ima devet članova, koje imenuje ministar nadležan za poslove nauke, na period od četiri godine.

Jedan član Savjeta imenuje se iz reda predstavnika Ministarstva, a osam članova iz reda istaknutih stručnjaka koji daju doprinos u razvoju i primjeni naučnoistraživačke djelatnosti iz naučnoistraživačkih ustanova, ustanova visokog obrazovanja, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i privrede, uz poštovanje načela ravnomjerne zastupljenosti oblasti nauka.

Aktom o obrazovanju Savjeta utvrđuje se bliži sastav, način izbora i razrješenja članova Savjeta i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.”

Član 7

U članu 18 stav 3 riječi: „u državnom budžetu“ zamjenjuju se riječima: „iz sredstava Ministarstva“.

Član 8

U članu 20 stav 1 mijenja se i glasi:

“Ministarstvo može dodjeljivati nagrade za naučna dostignuća, i to:

- najuspješnijem mladom istraživaču – talentu do 20 godina života;
- najuspješnijem naučniku;
- rukovodiocu naučnoistraživačkog programa ili projekta i istraživačkom timu koji su realizovali najuspješniji nacionalni projekat finansiran iz sredstava Ministarstva; i
- pronalazaču – inovatoru za najuspješniji patent ili inovativno rješenje.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Nagrade iz stava 1 al. 1, 2 i 4 ovog člana dodjeljuju se godišnje, a iz alineje 3 nakon završetka istraživanja na projektu.”

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 9

U članu 21 stav 2 mijenja se i glasi:

„Centar izvrsnosti treba da ima:

- program kojim se unapređuju naučna istraživanja na nacionalnom nivou, doprinosi jačanju nacionalne ekonomije i konkurentnosti na evropskom tržištu;
- ostvarenu povezanost između znanja, istraživanja i inovacija, odnosno između istraživanja i privrede;
- fokusirane istraživačke programe koji uključuju interdisciplinarnе teme, rezultate iz primijenjenih, razvojnih i osnovnih istraživanja;

- obezbijeđen prostor i infrastrukturu za realizaciju istraživanja;
- kapacitet da obezbijedi radnu atmosferu koja doprinosi stvaranju novih naučnih rezultata;
- aktuelne, originalne i međunarodno priznate rezultate istraživanja;
- programe za privlačenje finansiranja kroz evropske i druge međunarodne fondove kojima obezbjeđuje održivost i dalji rad;
- obezbijeđene uslove za primjenu rezultata naučnih istraživanja u praksi;
- program kojim se podstiče stvaranje nove generacije naučno-tehnoloških talenata; i
- sposobnost za ostvarivanje dinamičnog partnerskog odnosa sa organima državne uprave i lokalnom samoupravom.”

Član 10

U članu 25 stav 1 poslije alineje 1 dodaje se nova alineja koja glasi:

„- drugog organa državne uprave“.

Dosadašnje al. 2, 3, 4 i 5 postaju al. 3, 4, 5 i 6.

Član 11

U članu 26 stav 1 poslije riječi: „centar uspješnosti“ dodaju se riječi: „najmanje jednom godišnje“.

U stavu 2 poslije riječi „prioritete“ dodaju se riječi: „naučnoistraživačke djelatnosti“.

Član 12

Član 27 mijenja se i glasi:

„Nakon isteka perioda od tri godine, Ministarstvo donosi odluku o produženju statusa centra izvrsnosti za period od tri godine.

Status centra izvrsnosti može se oduzeti prije isteka perioda od tri godine, u slučaju negativne periodične evaluacije centra izvrsnosti izvršene na osnovu člana 26 st. 1 i 2 ovog zakona.“

Član 13

U članu 28 stav 2 riječi: „privrednog suda“ zamjenjuju se riječima: „privrednih subjekata.“

Član 14

U članu 31 stav 2 mijenja se i glasi:

“Licenca se izdaje na period od tri godine i obnavlja se po postupku za izdavanje licence u skladu sa ovim zakonom.”

Član 15

U članu 34 stav 1 alineji 2 na kraju teksta umjesto tačka - zarez stavlja se tačka.

Alineja 3 briše se.

U stavu 2 riječi: „rok na koji je licenca oduzeta“ zamjenjuju se riječima: „razlog zbog kojeg se licenca oduzima“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Bliže uslove, način i postupak izdavanja, obnavljanja i oduzimanja licence propisuje Ministarstvo.”

Član 16

Naziv člana 49 mijenja se i glasi:

„Obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti“.

Član 17

Poslije člana 62 dodaje se novi član koji glasi:

“Rok za obrazovanje Savjeta

Član 62a

Savjet iz člana 17 ovog zakona, obrazovaće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do obrazovanja Savjeta iz stava 1 ovog člana, funkciju Savjeta obavljaće dosadašnji Savjet.

Danom konstituisanja Savjeta u skladu sa ovim zakonom, prestaje mandat članova Savjeta imenovanih u skladu sa Odlukom o osnivanju Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost („Službeni list CG“, broj 16/13).”

Član 18

Poslije člana 63 dodaju se četiri nova člana koja glase:

“Donošenje podzakonskog akta

Član 63a

Propis iz člana 34 stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 63b

Zahtjevi za izdavanje licenci za koje nijesu donijeta konačna rješenja, okončaće se po ovom zakonu.

Relicenciranje

Član 63c

Ustanove koje na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju licencu, dužne su da Ministarstvu dostave zahtjev za licenciranje u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje centara uspješnosti

Član 63d

Centri uspješnosti dužni su da usklade svoju organizaciju, rad i akta, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se postojeća akta centara uspješnosti, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.“

Stupanje na snagu

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

U tekstu Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti treba promijeniti naziv Centar uspješnosti u naziv Centar izvrsnosti, jer je primjereniji djelatnosti koju treba da obavlja i rezultatima koje treba da postiže.

Pored toga, Zakonom treba dopuniti uslove koje centar izvrsnosti treba da ispunjava, odnosno da pored postojećih uslova treba da ima: program kojim se unapređuju naučna istraživanja na nacionalnom nivou, doprinosi jačanju nacionalne ekonomije i konkurentnosti na evropskom tržištu; obezbijeđen prostor i infrastrukturu za realizaciju istraživanja; kapacitet da obezbijedi radnu atmosferu koja doprinosi stvaranju novih naučnih rezultata; aktuelne, originalne i međunarodno priznate rezultate istraživanja; programe za privlačenje eksternog finansiranja kroz evropske i druge međunarodne fondove kojima obezbjeđuje održivost i dalji rad; i obezbijeđene uslove za primjenu rezultata naučnih istraživanja u praksi.

Zakonom je takođe potrebno utvrditi da se status centra izvrsnosti može oduzeti prije isteka perioda od tri godine, u slučaju negativne periodične evaluacije centra.

U važećem Zakonu utvrđeno je da se Strategija naučnoistraživačke djelatnosti donosi za period od osam godina. Zbog brzog naučnog i tehnološkog razvoja u državama EU i svijetu uopšte i potrebe da mu se prilagođavamo, Strategija treba da se donosi na period od pet godina.

Vlada je na sjednici od 7. marta 2013. godine usvojila Informaciju o opravdanosti postojanja savjeta i drugih radnih tijela koje je obrazovala Vlada, u kojoj je utvrđeno da formiranje Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost treba da bude u nadležnosti ministra nauke.

Pored toga, zbog previše obaveza, imenovani ministri u postojećem Savjetu nijesu aktivno učestvovali u njegovom radu.

Stoga, kako je odredbama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti definisano da Savjet ima 11 članova, od čega se četiri člana imenuju iz reda predstavnika organa državne uprave nadležnih za: nauku, visoko obrazovanje, ekonomiju i finansije, to treba i Zakon izmijeniti i prilagoditi, te utvrditi da Savjet ima 9 članova, koje imenuje ministar nauke. Za člana Savjeta iz reda predstavnika organa državne uprave treba imenovati samo ministra nauke, dok bi ostali njegovi članovi bili predstavnici istraživačke zajednice iz svih oblasti nauka, kao i predstavnik privrede.

Zakonom je utvrđeno da se sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju u državnom budžetu. S obzirom da će Savjet imenovati ministar nadležan za poslove nauke, to je potrebno zakonom omogućiti da se sredstva za njegov rad obezbijede u budžetu Ministarstva.

Ovim Zakonom treba utvrditi i mogućnost da Ministarstvo nauke, pored dodjele nagrada mladom istraživaču i za najuspješniji projekat, može dodjeljivati godišnju nagradu najuspješnijem mladom istraživaču – talentu do 20 godina života, najuspješnijem naučniku i pronalazaču – inovatoru za najuspješniji patent ili inovativno rješenje, i da se nagrada za najuspješniji projekat dodjeljuje nakon završetka istraživanja na projektu.

Na kraju, Zakonom treba utvrditi da se licenca za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti umjesto na neodređeno vrijeme, izdaje na period od tri godine, iz razloga što će se na taj način kroz postupak provjere ispunjenosti uslova, najmanje jednom u tri godine, podsticati kvalitet istraživanja u naučnoistraživačkim ustanovama, kao i povećanje broja istraživača.

III. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

U pripremi ovog Predloga zakona konsultovana su određena nacionalna, međunarodna akta i druga dokumenta:

- **Programom rada Vlade za 2014. godinu** donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti predviđeno je za III kvartal 2014. godine.

- **Programom pristupanja Crne Gore EU (2014-2020)**, utvrđeno je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti u III kvartalu 2014. godine.

- **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njihovih država članica i Crne Gore (SSP)**, Glava VIII, Politika saradnje, Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja, član 112.

- **Acquis Communautaire**: UFEU, Dio treći, Politika i unutrašnje akcije Unije, glava XIX, Naučna istraživanja, tehnološki razvoj i svemir, član 179-188 / Treaty on the functioning of the EU, Part Three, Union policies and internal actions, Title XIX, Research and technological development and space, article 179-188, CELEXI: 12012E; 12012E179; 12012E180; 12012E181; 12012E18; 12012E183; 12012E184; 12012E185; 12012E186; 12012E187; 12012E188.

IV. Objašnjenje osnovnih zakonskih rješenja

U Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti, u članu 10 stav 2 tačka 6 i u drugim odredbama zakona riječ „uspješnosti“, zamjenjuje se sa riječju „izvrsnosti“, jer je primjereniji djelatnosti koju treba da obavlja centar izvrsnosti i rezultatima koje treba da postiže.

Poslije člana 8 dodaje se novi član 8a koji glasi: “Svi izrazi koji se, u ovom zakonu, koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu”, na koji način se obezbjeđuje rodna ravnopravnost.

U članu 9 stav 3 Zakona utvrđeno je da se Strategija naučnoistraživačke djelatnosti donosi za period od osam godina. Zbog brzog naučnog i tehnološkog razvoja i potrebe da mu se prilagođavamo, Strategija treba da se donosi na period od pet godina.

U članu 10 u programima od opšteg interesa, pod tačkom 8) kojima se podstiče naučna produktivnost, unapređuje kvalitet naučnoistraživačkog rada, potrebno je dodati i promociju nauke i istraživanja i njihove uloge u razvoju društva.

U članu 17 Zakona definisano je da Savjet ima 11 članova, od čega se četiri člana imenuju iz reda predstavnika organa državne uprave nadležnih za: nauku, visoko obrazovanje, ekonomiju i finansije, to treba Zakon izmijeniti i prilagoditi, te utvrditi da Savjet ima 9 članova, koje imenuje ministar nauke, i da se kao član Savjeta iz reda predstavnika organa državne uprave imenuje samo ministar nauke, dok bi ostali njegovi članovi bili predstavnici istraživačke zajednice iz svih oblasti nauka, kao i predstavnik privrede.

Zakonom je u članu 18 stav 3 utvrđeno da se sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju u državnom budžetu. S obzirom da će Savjet imenovati ministar nadležan za poslove nauke, to je potrebno zakonom omogućiti da se sredstva za njegov rad obezbijede u budžetu Ministarstva.

Član 20 Zakona kojim je utvrđeno da Ministarstvo može dodjeljivati godišnju nagradu najuspješnijem mladom istraživaču i rukovodiocu naučnoistraživačkog programa ili projekta i istraživačkom timu koji su realizovali najuspješniji nacionalni projekat finansiran iz budžeta organa državne uprave nadležnog za nauku, treba dopuniti da se nagrada dodjeljuje: istraživaču – talentu do 20 godina života, najuspješnijem naučniku i pronalazaču – inovatoru za najuspješniji patent ili inovativno rješenje, te da se nagrada za najuspješniji projekat dodjeljuje nakon završetka istraživanja na projektu.

U članu 21 stav 2 Zakona treba dopuniti uslove koje centar izvrsnosti treba da ispunjava, odnosno da ima:

- program kojim se unapređuju naučna istraživanja na nacionalnom nivou, doprinosi jačanju nacionalne ekonomije i konkurentnosti na evropskom tržištu;
- ostvarenu povezanost između znanja, istraživanja i inovacija, odnosno između istraživanja i privrede;
- fokusirane istraživačke programe koji uključuju interdisciplinarne teme, rezultate iz primijenjenih, razvojnih i osnovnih istraživanja;

- obezbijeden prostor i infrastrukturu za realizaciju istraživanja;
- kapacitet da obezbijedi radnu atmosferu koja doprinosi stvaranju novih naučnih rezultata;
- aktuelne, originalne i međunarodno priznate rezultate istraživanja;
- programe za privlačenje eksternog finansiranja kroz evropske i druge međunarodne fondove kojima obezbjeđuje održivost i dalji rad;
- obezbijedene uslove za primjenu rezultata naučnih istraživanja u praksi;
- program kojim se podstiče stvaranje nove generacije naučno-tehnoloških talenata; i
- sposobnost za ostvarivanje dinamičnog partnerskog odnosa sa organima državne uprave i lokalnom samoupravom.

U članu 25 koji se odnosi na izvore sredstava iz kojih centar izvrsnosti treba da realizuje svoje programe i projekte, potrebno je utvrditi da se ova sredstva mogu ostvarivati i od „drugog organa državne uprave“.

Pored toga, kada je u pitanju monitoring i periodična nezavisna evaluacija centra izvrsnosti, u članu 26 Zakona treba utvrditi da se ona vrši najmanje jednom godišnje.

U članu 27 stavu 1 utvrđeno je da nakon isteka perioda od tri godine, Ministarstvo donosi odluku o produžavanju statusa centra izvrsnosti za naredni period od najduže tri godine, ili o oduzimanju statusa centru izvrsnosti, u skladu sa članom 23 ovog zakona.

Novim stavom 2 istog člana treba utvrditi da: „Izuzetno od perioda iz stava 1 ovog člana, status centra izvrsnosti može se oduzeti prije isteka perioda od tri godine, u slučaju negativne periodične evaluacije centra izvrsnosti izvršene na osnovu člana 26 st. 1 i 2 ovog zakona“.

U članu 31 stavu 2 Zakona treba utvrditi da se licenca za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti umjesto na neodređeno vrijeme, izdaje na period od tri godine, iz razloga što će se na taj način kroz postupak provjere ispunjenosti uslova, najmanje jednom u tri godine, podsticati kvalitet istraživanja u naučnoistraživačkim ustanovama, kao i povećanje broja istraživača.

U članu 34 stavu 1 Zakona treba utvrditi da Ministarstvo može oduzeti licencu za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti „prije ili nakon isteka perioda od tri godine“.

U nazivu iznad člana 49 nakon riječi: „Obavljanje“ dodaju se riječi: „naučnoistraživačke djelatnosti“.

Zakonom je predviđeno da će se Savjet iz člana 17 ovog zakona, obrazovati u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a da će do njegovog obrazovanja, funkciju Savjeta obavljati dosadašnji Savjet.

Pored toga, danom konstituisanja Savjeta u skladu sa ovim zakonom, prestaje mandat članova Savjeta imenovanih u skladu sa Odlukom o osnivanju Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost („Službeni list CG“, broj 16/13).

Propisi za sprovođenje ovog Zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo će izvršiti provjeru ispunjenosti uslova iz zakona i opšteg akta iz člana 31 stav 3 ovog zakona, ustanova koje imaju licencu, u roku od godinu dana od dana donošenja opšteg akta.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Ostale izmjene pojedinih riječi ili izraza u više odredbi Zakona, vrše se zbog jasnijeg značenja i tumačenja ovih odredbi.

V. Procjena fiskalnih sredstava za sprovođenje zakona

Iz sredstava budžeta Ministarstva nauke, finansiraju se naknade za rad članova Savjeta i članova njegovih radnih tijela ili komisija koje utvrđuje ministar nauke posebnim aktom, u skladu sa propisom Vlade kojim se utvrđuje visina naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada.

Ministarstvo nauke, do sada je finansiralo dodjelu nagrada za nauča dostignuća, na osnovu konkursa koji je objavljivalo saglasno Pravilniku o uslovima i bližim kriterijumima za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća kao i iznose nagrada.

Nagrade su dodjeljivane: najuspješnijem mladom istraživaču – talentu do 20 godina života, u iznosu od 1.000,00 €; mladom naučniku do 35 godina života, u iznosu od 2.000,00 €; rukovodiocu naučnoistraživačkog programa ili projekta i istraživačkom timu koji su realizovali najuspješniji nacionalni projekat finansiran iz budžeta organa državne uprave nadležnog za nauku, u iznosu od 5.000,00 €; najuspješnijoj ženi u nauci, u iznosu od 2.000,00 € i pronalazaču – inovatoru za najuspješniji patent ili inovativno rješenje, u iznosu od 2.000,00 €.

VI. Pregled odredbi Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti koje se mijenjaju

Vrste istraživanja

Član 5

Naučnoistraživačka djelatnost, obuhvata osnovna (fundamentalna), primijenjena i razvojna istraživanja i osposobljavanje istraživača za naučnoistraživački rad (u daljem tekstu: istraživač).

Osnovna istraživanja čine teorijski ili eksperimentalni rad koji se obavlja prvenstveno radi osvajanja novih znanja ili otkrivanja novih oblasti istraživanja, sa dugoročnim ciljevima primjene.

Primijenjena istraživanja čini stvaralački rad koji se obavlja radi primjene rezultata osnovnih istraživanja u pojedinim područjima oblasti nauka.

Razvojna istraživanja čini stvaralački rad zasnovan na rezultatima primijenjenih istraživanja preduzet u cilju osvajanja novih tehnologija, proizvodnje novih ili poboljšanja postojećih materijala, proizvoda i uređaja, odnosno uvođenja novih ili poboljšanja postojećih postupaka, sistema i usluga.

Rezultati naučnih otkrića moraju da sadrže elemente izvornosti i originalnosti, a vrednuju se objavljivanjem u naučnim publikacijama ili provjerom u primjeni.

Osposobljavanje istraživača je sticanje novih znanja putem studijskih programa postdiplomskih i doktorskih studija i drugih oblika naučnog usavršavanja.

Strategija naučnoistraživačke djelatnosti

Član 9

Radi utvrđivanja prioriteta i podsticanja i praćenja naučnoistraživačke djelatnosti donosi se Strategija naučnoistraživačke djelatnosti (u daljem tekstu: Strategija).

Strategijom se utvrđuje, naročito:

- 1) prioriteta u naučnoistraživačkoj djelatnosti;
- 2) plan podsticanja mladih istraživača sa naučnim stepenom doktora i magistra nauka u prioritarnim razvojnim oblastima;
- 3) okvirni obim sredstava za finansiranje programa od opšteg interesa;
- 4) plan izdvajanja godišnjeg obima finansijskih sredstava za naučnoistraživačku djelatnost;
- 5) potrebna naučnoistraživačka infrastruktura; i
- 6) sistem naučnog informisanja;

Strategija se donosi za period od osam godina.

Strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost.

Programi od opšteg interesa

Član 10

Prioriteti u naučnoistraživačkoj djelatnosti realizuju se preko programa od opšteg interesa.

Programi od opšteg interesa su programi:

- 1) kojima se doprinosi razvoju i jačanju nacionalne ekonomije i čijom se realizacijom doprinosi ukupnom povećanju standarda građana i izgradnji društva zasnovanog na znanju;
- 2) kojima se naučnoistraživačke ustanove i istraživači uključuju u evropski istraživački prostor i međunarodne programe u nauci;
- 3) stimulisanja istraživanja kojima se podstiče usavršavanje i mobilnost crnogorskih istraživača sa ciljem omogućavanja njihovog rada u istraživačkim centrima i institutima, kao i korišćenje vrhunskih tehnologija i savremenih laboratorija u zemlji i svijetu;
- 4) regionalne saradnje i infrastrukturnog povezivanja u istraživanjima;
- 5) nacionalnih i međunarodnih naučnoistraživačkih projekata, osnovnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja;
- 6) centara uspješnosti;
- 7) unapređivanja infrastrukture i nabavke opreme neophodne za ostvarivanje istraživanja;
- 8) kojima se podstiče naučna produktivnost i unapređuje kvalitet naučnoistraživačkog rada;
- 9) kojima se stimuliše izdavačka djelatnost i organizovanje naučnih kongresa;
- 10) uključivanja naučne dijaspore u naučnoistraživačku djelatnost u Crnoj Gori;
- 11) uključivanja međunarodno priznatih naučnika iz svijeta u naučno istraživačke programe i projekte u Crnoj Gori;
- 12) kojima se omogućava dostupnost rezultatima naučnog rada u zemlji i svijetu;
- 13) od nacionalnog značaja koji imaju interdisciplinarni karakter; i
- 14) drugi programi od značaja za realizaciju naučnoistraživačke djelatnosti.

Uslove za odobravanje i način korišćenja sredstava iz državnog budžeta opredijeljenih preko Ministarstva za programe iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Sastav Savjeta

Član 17

Savjet ima 11 članova, koje imenuje Vlada.

Četiri člana Savjeta imenuju se iz reda predstavnika organa državne uprave nadležnih za: nauku, visoko obrazovanje, ekonomiju i finansije.

Sedam članova se imenuju iz reda istaknutih stručnjaka koji daju doprinos u razvoju i primjeni naučnoistraživačke djelatnosti iz naučnoistraživačkih ustanova, ustanova visokog obrazovanja, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i privrede, uz poštovanje načela ravnomjerne zastupljenosti oblasti nauka.

Aktom o obrazovanju Savjeta utvrđuje se bliži sastav, mandat članova Savjeta, način izbora i razrješenja i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

Rad Savjeta

Član 18

Rad Savjeta je javan.

Savjet je dužan da svoje zaključke, preporuke i mišljenja učini dostupnim javnosti.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u državnom budžetu.

Nagrade za naučna dostignuća

Član 20

Ministarstvo može dodjeljivati godišnju nagradu najuspješnijem mladom istraživaču, kao i rukovodiocu naučnoistraživačkog programa ili projekta i istraživačkom timu koji su realizovali najuspješniji nacionalni projekat finansiran iz državnog budžeta.

Uslove i bliže kriterijume za dodjelu nagrada iz stava 1 ovog člana, kao i iznose nagrada, propisuje Ministarstvo.

Centri uspješnosti

Definicija centra uspješnosti

Član 21

Naučnoistraživačka ustanova ili grupa istraživača u ustanovi koja je po svojoj originalnosti, značenju i aktuelnosti postignutih rezultata u naučnoistraživačkoj djelatnosti, u vremenskom periodu od pet godina ostvarila vrhunske i međunarodno priznate rezultate u svojoj naučnoj oblasti istraživanja, može dobiti status centra uspješnosti.

Centar uspješnosti treba da ima:

- ostvarenu jaku povezanost između znanja, istraživanja i inovacija, odnosno tijesnu vezu između istraživanja i privrede;
- fokusirane istraživačke programe koji uključuju interdisciplinarne teme, rezultate iz primijenjenih i osnovnih (fundamentalnih) istraživanja;

- kapacitet da obezbijedi dinamičnu, fleksibilnu i atraktivnu radnu atmosferu koja ima za rezultat visoka postignuća na individualnom i timskom nivou rada;
- program kojim se podstiče stvaranje nove generacije naučno-tehnoloških talenata; i
- sposobnost za ostvarivanje dinamičnog partnerskog odnosa sa organima državne uprave i lokalnom samoupravom.

Finansiranje programa i projekata centra

Član 25

Centar uspješnosti realizuje programe i projekte iz sredstava:

- Ministarstva;
- sopstvenih sredstava ustanove;
- međunarodnih istraživačkih fondova;
- privrede; i
- drugih izvora.

Za realizaciju programa i projekata centra uspješnosti iz stava 1 alineja 1 ovog člana, zaključuje se ugovor između centra uspješnosti i Ministarstva.

Ugovorom iz stava 2 ovog člana utvrđuju se međusobna prava i obaveze Ministarstva i centra uspješnosti, poseban stimulans za uspješnost realizacije programa i projekta, kao i iznos sredstava neophodnih za realizaciju osnovnih aktivnosti za rad centra.

Monitoring i nezavisna evaluacija

Član 26

Ministarstvo vrši kontinuirani monitoring i periodičnu nezavisnu evaluaciju centra uspješnosti u cilju obezbjeđivanja najvišeg kvaliteta rezultata i najefikasnijeg korišćenja resursa.

Nezavisnom evaluacijom ocjenjuje se da li centar uspješnosti ispunjava svoje ciljeve iz člana 21 ovog zakona, kao i da li ostvaruje efektivnost, održivost, efikasnost i relevantnost u odnosu na prioritete utvrđene u Strategiji.

Rezultati nezavisne evaluacije objavljuju se javno.

Odluka o produženju ili oduzimanju statusa

Član 27

Nakon isteka perioda od tri godine, Ministarstvo donosi odluku o produžavanju statusa centra uspješnosti za naredni period od tri godine, ili o oduzimanju statusa centra uspješnosti, u skladu sa članom 23 ovog zakona.

Naučnoistraživačke ustanove

Član 28

Naučnoistraživačku djelatnost obavlja naučnoistraživačka ustanova (u daljem tekstu: ustanova)

Ustanova se osniva kao javna ili privatna i ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u Centralni registar privrednog suda.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organizacione jedinice univerziteta, samostalne ustanove visokog obrazovanja i organizacione jedinice pravnog lica mogu da obavljaju naučnoistraživačku djelatnost.

Izdavanje licence

Član 31

U postupku izdavanja licence Ministarstvo provjerava da li ustanova ispunjava uslove propisane ovim zakonom za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti, o čemu donosi odgovarajuće rješenje u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

Oduzimanje licence

Član 34

Ministarstvo će oduzeti licencu po službenoj dužnosti, na prijedlog nadležnog inspektora ili drugog zainteresovanog lica kada utvrdi da ustanova:

- ne obavlja djelatnost za koju je osnovana;
- ne ispunjava uslove iz člana 29 ovog zakona; i
- ako ne otkloni utvrđene nedostatke u zakonskom roku.

Rješenje o oduzimanju licence, pored podataka propisanih zakonom, sadrži i rok na koji je licenca oduzeta.

Obavljanje

Član 49

Naučnoistraživačku djelatnost obavljaju lica sa istraživačkim zvanjem i lica sa naučnim zvanjem, u skladu sa ovim zakonom, kao i lica izabrana u akademska i saradnička zvanja na ustanovi visokog obrazovanja.

Naučnoistraživačku djelatnost može obavljati i lice koje ima visoku školsku spremu, magistraturu i doktorat nauka a koje nije birano u istraživačko ili naučno zvanje, u smislu ovog zakona, a ima reference po osnovu objavljenih naučnih radova koje mu omogućavaju obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti.

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Crna Gora
MINISTARSTVO NAUKE
PODGORICA

Primijeno:	22.07.		
Org. jed.	Š	Prilog	Vrijednost
01	1373/6		

Broj: 03/1/2-785/2

Podgorica, 18. VII 2014.

MINISTARSTVO NAUKE

Dopisom broj 01-1373/2 od 18. jula 2014. tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s navedenim u ocjeni usklađenosti propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

MINISTAR

dr. Igor Lukšić

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MN/IU/PZ/14/01
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Scientific and Research Activity	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo nauke	
- Sektor/odsjek	Direktorat za naučnoistraživačku djelatnost – Direkcija za nacionalne programe	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Prof. dr Sanja Vlahović, ministarka nauke, 020/482-145 sanja.vlahovic@mna.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Smiljana Prelević, sekretarka Ministarstva, 020/405-303 smiljana.prelevic@mna.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo nauke	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, član 112, Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja		
b) Stepem ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2014-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	25 Nauka i istraživanje	
- Rok za donošenje propisa	III kvartal 2014.	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava XIX, Naučna istraživanja, tehnološki razvoj i svemir, član 179-188 / Treaty on the functioning of the EU, Part Three, Union policies and internal actions, Title XIX, Research and technological development and space, article 179 – 188, Potpuno usklađeno/ Fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi		

dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Zakona učestvovali su istraživači sa: Univerziteta Crne Gore, prof. dr Kemal Delijić, Univerziteta „Mediteran“, prof. dr Mladen Vukčević, i Univerziteta Donja Gorica, prof. dr Đorđije Borozan, kao i predstavnik NVO „PRONA“ iz Podgorice, mr Marko Andrijašević.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa Prof. dr Sanja Vlahović, ministarka nauke	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Dr Igor Lukšić
Datum: 20.06. 2014. godine	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MN/TU/PZ/14/01		MN/IU/PZ/14/01		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Scientific and Research Activity		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

**SPORAZUM O STABILIZACIJI I
PRIDRUŽIVANJU**
**između Evropskih zajednica i njihovih
država članica i Republike Crne Gore**

Podgorica, 15. mart 2007.

Ugovorne strane će, naročito, saradivati u cilju jačanja administrativnih struktura i procedura da bi se obezbijedilo strateško planiranje pitanja u vezi s životnom sredinom i koordinacija između relevantnih aktera i fokusiraće se na usklađivanje zakonodavstva Crne Gore s *Acquis*-em Zajednice. Saradnja bi se, takođe, mogla fokusirati na razvoj strategija usmjerenih na značajno smanjenje zagađenja vazduha i vode na lokalnom, regionalnom i prekograničnom nivou, uspostavljanje sistema za efikasnu, čistu, održivu i obnovljivu proizvodnju i potrošnju energije, kao i na procjenu uticaja na životnu sredinu i stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu. Posebna pažnja će biti posvećena ratifikaciji i implementaciji Kjoto protokola.

Član 112

Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja

Ugovorne strane će podsticati saradnju na civilnim naučnim istraživanjima i tehnološkom razvoju (RTD), na temelju uzajamne koristi, raspoloživosti sredstava, odgovarajućeg pristupa njihovim relevantnim programima, u zavisnosti od odgovarajućih nivoa efikasne zaštite prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine (IPR).

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *Acquis*-em Zajednice u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja.

Član 113

Regionalni i lokalni razvoj

Ugovorne strane će težiti jačanju saradnje u oblasti regionalnog i lokalnog razvoja da bi se doprinijelo privrednom razvoju i smanjenju regionalnih nejednakosti. Posebna pažnja će se posvetiti prekograničnoj, međudržavnoj i međuregionalnoj saradnji.

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane sa *acquis*-em Zajednice u oblasti regionalnog razvoja.

Član 114

Državna uprava

Saradnja će biti usmjerena na dalji razvoj efikasne i odgovorne državne uprave u Crnoj Gori, naročito kroz podršku sprovođenju vladavine prava, pravilno funkcionisanje državnih institucija u korist svih građana Crne Gore u cjelini i nesmetan razvoj odnosa između Evropske unije i Crne Gore.

Saradnja u ovoj oblasti će se uglavnom fokusirati na izgradnju institucija, uključujući razvoj i primjenu transparentnih i nepristrasnih procedura angažovanja kadrova, upravljanje ljudskim resursima, napredovanje u državnoj službi, konstantnu obuku i unaprjeđenje etike u državnoj upravi. Saradnjom će biti obuhvaćeni svi nivoi državne uprave, uključujući i lokalnu upravu.

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije

POGLAVLJE XIX

ISTRAŽIVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ I KOSMOS

Član 179

1. Unija ima za cilj jačanje svoje naučne i tehnološke baze putem ostvarivanja Evropskog istraživačkog prostora u kojem istraživači, naučna znanja i tehnologija slobodno cirkulišu, i podsticanjem njegove konkurentnosti, uključujući u njegovoj privredi, pri čemu se unapređuju sve istraživačke aktivnosti koje su kroz ostala poglavlja Ugovora prepoznate kao neophodne.

2. U ovu svrhu Unija, širom čitave Unije, podstiče preduzeća, uključujući mala i srednja preduzeća, istraživačke centre i univerzitete u njihovim aktivnostima istraživanja i tehnološkog razvoja visokog kvaliteta; podržava njihova nastojanja da sarađuju jedni s drugima, sa ciljem, prevashodno, da se omogući istraživačima da slobodno sarađuju preko granica i omogućavajući preduzećima da u potpunosti iskoriste potencijal internog tržišta, posebno putem otvaranja nacionalnih javnih ugovora, definisanja zajedničkih standarda i uklanjanjem pravnih i fiskalnih prepreka takvoj saradnji.

3. O svim aktivnostima pod okriljem Ugovora u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja, uključujući ogledne projekte, odlučuje se u skladu sa odredbama ovog poglavlja i takve aktivnosti se sprovode u skladu sa ovim poglavljem.

Član 180

U dostizanju ovih ciljeva, Unija sprovodi sljedeće aktivnosti, upotpunjujući aktivnosti koje sprovode zemlje članice:

- a) sprovođenje programa istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti, putem unapređenja saradnje između preduzeća, istraživačkih centara i univerziteta;
- b) unapređenje saradnje u oblasti istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti Unije sa trećim zemljama i međunarodnim organizacijama;
- c) diseminacija i optimizacija rezultata istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti Unije;
- d) podsticanje obuke i mobilnosti istraživača u Uniji.

Član 181

1. Unija i zemlje članice koordiniraju svoje istraživanje, tehnološki razvoj i ogledne aktivnosti kako bi osigurale da su nacionalne i politike Unije uzajamno konzistentne.

2. U bliskoj saradnji sa zemljama članicama, Komisija može preduzeti bilo koju korisnu inicijativu kako bi unaprijedila koordinaciju iz stava 1 ovog člana, posebno inicijative čiji je cilj uspostavljanje smjernica i indikatora, organizacija razmjene najboljih praksi i priprema neophodnih elemenata za periodični monitoring i evaluaciju. Evropski parlament se o ovome detaljno i redovno informiše.

Član 182

1. Višegodišnji okvirni program, u kojem su definisane sve aktivnosti Unije, usvaja Evropski parlament i Savjet, u postupku koji je u skladu sa uobičajenom pravnom procedurom a nakon konsultovanja Odbora za ekonomska i društvena pitanja. Ovaj okvirni program:

- utvrđuje naučne i tehnološke ciljeve koje treba ostvariti aktivnostima predviđenim u članu 180 i definiše prioritete;
- ukazuje na konture takvih aktivnosti;
- utvrđuje najveći ukupni iznos i detaljna pravila za finansijsko učešće Unije u okvirnom programu i odgovarajuće udjele u svakoj od predviđenih aktivnosti.

2. Okvirni program se prilagođava ili dopunjuje u zavisnosti od promjene okolnosti.

3. Okvirni program se sprovodi kroz specifične programe razvijene unutar svake aktivnosti. Svaki specifični program definiše detaljna pravila za njegovo sprovođenje, utvrđuje njegovo trajanje i obezbjeđuje neophodna sredstva. Suma neophodnih sredstava utvrđenih u specifičnim programima, ne može preći ukupan maksimalan iznos utvrđen u okvirnom programu i svakoj aktivnosti.

4. Savjet, djelujući u skladu sa specijalnom pravnom procedurom i nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i Odbora za ekonomska i društvena pitanja, usvaja specifične programe.

5. Kao dopuna aktivnostima planiranim u višegodišnjem okvirnom programu, Evropski parlament i Savjet, djelujući u skladu sa uobičajenom pravnom procedurom i nakon konsultovanja Odbora za ekonomska i društvena pitanja, uspostavlja mjere neophodne za implementaciju Evropskog istraživačkog prostora.

Član 183

Radi implementacije višegodišnjeg okvirnog programa, Unija:

- utvrđuje pravila učešća za preduzeća, istraživačke centre i univerzitete,
- uspostavlja pravila za diseminaciju rezultata istraživanja.

Član 184

Tokom sprovođenja višegodišnjeg okvirnog programa, može se odlučiti o dopunskim programima koji uključuju učešće samo nekih zemalja članica, koje ih finansiraju, uz moguće učešće Unije. Unija usvaja pravila primjenjiva na dopunske programe, posebno u pogledu diseminacije znanja i pristupa ostalih zemalja članica.

Član 185

Tokom sprovođenja višegodišnjeg okvirnog programa, Unija može obezbijediti uslove, u saglasnosti sa uključenim zemljama članicama, za učešće u programima istraživanja i razvoja koje preduzimaju više zemalja članica, uključujući učešće u strukturama kreiranim radi izvršenja ovih programa.

Član 186

Tokom sprovođenja višegodišnjeg okvirnog programa, Unija može obezbijediti uslove za saradnju trećih zemalja i međunarodnih organizacija u istraživanju, tehnološkom razvoju i oglednim aktivnostima Unije. Detaljni aranžmani takve saradnje mogu biti predmet sporazuma između Unije i uključenih trećih strana.

Član 187

Unija može uspostaviti zajednička preduzeća ili neku drugu strukturu neophodnu za efikasno izvršenje programa istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti Unije.

Član 188

Savjet, na predlog Komisije i nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i Odbora za ekonomska i društvena pitanja, usvaja odredbe iz člana 187. Evropski parlament i Savjet, djelujući u skladu sa uobičajenom pravnom procedurom, i nakon konsultovanja Odbora za ekonomska i društvena pitanja, usvaja odredbe na koje se odnose članovi 183, 184 i 185. Usvajanje dopunskih programa zahtijeva sporazum uključenih zemalja članica.